

1. Amaç ve Kapsam

1.1 Amaç

03.12.2004 tarih ve 25659 sayılı Organik Tarım Kanunu ve 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Organik Tarımın Esasları ve Uygulamalarıyla ilgili yönetmelik ve/veya (EC) No 834/2007, 889/2008 ve 1235/2008 sayılı AB Yönetmelikleri'ne uygun üretilen ürünlerde LİKYA ORGANİK sertifika ve logosunun kurallara uygun şekilde kullanılmasını sağlamak ve takip etmek, kurallara aykırı olarak kullanıldığında devreye girecek yaptırımları dokümanete etmektir

1.2 Kapsam

Bu prosedür LİKYA ORGANİK'in müşterisi olan ve Organın Tarım faaliyetlerinde bulunan müteşebbislerin ürünlerinde LİKYA ORGANİK sertifika ve logosunun kullanıldığı yerleri kapsar

2. Tanımlar

2.1 Kurumlar

Bakanlık: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

AB: Avrupa Birliği

2.2 Yönetmelikler

18 Ağustos 2010 tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin yönetmelik (TR Yön. -)

Organik üretim ve organik ürünlerin etiketlenmesi üzerine 28.06.2007 tarih ve 834/2007 sayılı ((EC) No 834/2007) AB Komisyon Yönetmeliği (**AB Yön. 834-**)

Organik üretim, etiketleme ve kontrol ile ilgili olarak organik ürünlerin organik üretimleri ve etiketlenmeleri üzerine 834/2007 sayılı ((EC) No 834/2007) Konsey yönetmeliğinin uygulanması için ayrıntılı kuralları içeren 5 Eylül 2008 tarihli 889/2008 sayılı ((EC) No 889/2008) AB Komisyon yönetmeliği (**AB Yön. 889-**)

08.12.2008 tarih ve 1235/2008 sayılı ((EC) 1235/2008) ((EC) No 834/2007) sayılı Konsey yönetmeliğinin 3. Ülkeler Organik Ürünleri ile ilgili uygulama yönetmeliği (AB Yön.1235/2008)

2.3 LİKYA ORGANİK Logosu

LİKYA ORGANİK Organik Ürünler Kontrol ve Sertifikasyon Ltd. Şirketinin eden basılı işaretidir. Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (**TR Yön.**)' ve/veya 834/2007, 889/2008 ve 1235/2008 sayılı AB Yönetmelikleri'nin izin verdiği ve işaret ettiği yerlerde ve bu yönetmeliklere uygun olarak üretilmiş ürünlerde kullanılır.

2.4 Organik Tarım Logosu

Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik **Ek 11'** ve/veya **AB Yön.889 Ek XI** 'inde yer alan basılı işaretlerdir. Organik Tarım sözleşmesi imzalayan müteşebbisler, Organik Tarım sertifikasyonunu aldıktan sonra, logoların kullanımı ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyi

	SERTİFİKA VE LOGOLARIN KULLANIM PROSEDÜRÜ	İlk yayın Tarihi : 10.06.2013 Rev. Tarihi: 01.08.2018 (Rev.07)
--	--	---

taahhüt etmiş olurlar. Organik tarımsal ürün veya organik tarımsal madde üreten ve satanlar organik ürünlerin ambalajlarında bu logoları kullanmak zorundadırlar.

2.5 Akreditasyon Kurumu markası

Akreditasyon Kurumu'nu ifade eden ve Akreditasyon Kurumu Tarafından Akredite Edilmiş Kuruluşlara ilişkin kodlan taşıyan basılı işaret,

3. Sorumluluklar

Prosedürün uygulamasından Şirket Müdürü veya **yönetim temsilcisi** sorumludur.

4. Uygulama

LİKYA ORGANİK kendileri ile sözleşme yapılan müteşebbisler için iki tip sertifika düzenlemektedir.

- Kontroller yapıldıktan sonra düzenlenen Müteşebbis Sertifikası.
- Organik statüde elde edilen ürün için düzenlenen Ürün Sertifikası.

Müteşebbis sertifikası müteşebbisin organik tarım kurallarına göre faaliyet gösterdiği ve Tarım ve Orman Bakanlığı organik tarım sistemine kayıtlı olduğunu,, Ürün sertifikası ise ürünün organik tarım kanun ve yönetmeliklerine göre üretildiğini ifade ederler. LİKYA ORGANİK tarafından bir ürün sertifikası düzenlenmişse, müteşebbis ürün sertifikasının derkenarı olarak verilen organik ürün stok takip çizelgesine o ürünle ilgili tüm satışları ve miktarları irsaliye ve fatura bilgileri ile kayıt etmek ve derkenarı irsaliye ve faturaların fotokopileri ile birlikte düzenli olarak ve satıştan sonra en geç 1 ay içinde LİKYA ORGANİK'e göndermek zorundadır.

Müteşebbis o yıl işlemiş olduğu ürünü (örneğin zeytinyağı) o yıl satamazsa ve bir sonraki yıla stok devri yapmak isterse, LİKYA ORGANİK yeni bir ürün sertifikası düzenleyebilir. Ürün sertifikasında ürünün hasat yılı ve sertifika numarası ve kodu aynı kalır. Sadece geçerlilik süresi uzatılır ve ürün bitinceye kadar stok takibi yapılır.

4.1 TR Organik Logo Kullanımının Genel Kuralları

- LİKYA ORGANİK TR organik tarım logosu, Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre üretilmiş ürünlerde ve ambalajlarında kullanılır.
- Ürün üzerinde kullanıldığında yanlış değerlendirmelere meydan vermeyecek şekilde kullanılmalıdır.
- LİKYA ORGANİK TR organik tarım logosu, sertifikasyon kapsamı dışındaki ürünler için kullanılamaz.
- LİKYA ORGANİK organik tarım logosunu üzerinde bulundurmeyen ürünler organik olarak iç pazara sunulamaz, reklam ve tanıtımı yapılamaz veya kısaltmalarıyla patent için başvuramazlar.
- Etiket kullanma yetkisi, Bakanlığa aittir.
- Bu logo, Yönetmelik hükümlerine göre üretimi yapılmış ham madde, yarı mamul veya mamul tarımsal organik üretim maddelerine, bu yönetmeliğe uygunluğu kabul edilerek yeniden sertifikalandırılan ithal ürünlere, yetkilendirilmiş kuruluşça kullanılır.
- Geçiş süreci ürünlerde ve ithal edilen ürünlerde Türk Organik Ürün Logosu kullanılamaz.

- g. Türk Akreditasyon Kurumu Logosu "TÜRKAK Akreditasyon Markasının TÜRKAK Tarafından veya Akredite Edilmiş Kuruluşlarca kullanılmasına İlişkin Şartlar* dokümanı çerçevesinde Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik' in izin verdiği ve işaret ettiği yerlerde ve LİKYA ORGANİK ' in kurumsal tanıtım dokümanlarında kullanılır.
- h. Üretimin niteliği, ebadı ve ambalajın türüne göre; belirlenen LİKYA ORGANİK ve organik tarım logosu kullanılır.
- i. Organik tarımda logoların çapı ambalajın büyüklüğüne göre 6 mm ile 40 mm arasında değişir ve 40 mm büyük olamaz. Logolarda kullanılacak renkler; yeşil, mavi, siyah ve beyazdır. Verilen renkler dışında ki renkler ve tonlar kullanılamaz. **(Bak PR 70 Ek 1)**
- i. İç pazara sunulan organik ürünlerde logo dili Türkçe olmalıdır.

4.2 AB Organik Logo Kullanımının Genel Kuralları

- a. LİKYA ORGANİK AB organik tarım logosu, AB Yön. 834, 889 ve 1235 hükümlerine uygun olarak üretilmiş ürünlerde ve ambalajlarında kullanılır.
- b. LİKYA ORGANİK AB organik tarım logosu, sertifikasyon kapsamı dışındaki ürünler için kullanılamaz.
- c. AB Yönetmelikleri hükümlerine göre üretilmeyen ve yeniden sertifikalandırılması yapılmayan ithal ürünlerde **AB Yön. 889-Ek-XI** 'da belirtilen organik ürün logosu kullanılmaz.
- d. Geçiş dönemi ürünlerde AB Organik Ürün Logosu kullanılamaz.

AB Organik Logonun boyutları ve içerik bilgileri ile ilgili ayrıntılı bilgi **PR. 70 Ek 2 AB Logosu Kullanım Talimatı**'nda verilmiştir. AB müteşebbis ve ürün sertifikaları <http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/logoen> adresindeki el kitabına göre düzenlenir.

e.

4.2.1 İlgili AB Yönetmelikleri

AB Yön-834-Madde 23:

(1) . Bu yönetmeliğe göre bir ürün, eğer etiketinde, reklam veya evraklarında ürün, ürünün katkı maddeleri veya bileşenli yem işaretlenerek, tüketicide, ürünün yapıldığı maddeler veya bileşenli yem bu yönetmeliğe göre üretilmiş olduğu fikrini oluşturan şekilde üretilmişse organik ürün olarak tanımlanır.

Eğer ürün bu yönetmeliğe veya bu yönetmeliğe uygun olarak yayımlanan talimatlara uygun olarak üretilmişse, bu ürün için özellikle başlangıçta belirtilen işaretleme, ondan üretilen işaret ve onların "biyo" ve "eko" gibi kısaltılmış formlar, yalnız veya bir kombinasyon şeklinde bütün AB'de ve resmi dillerde ürünün işaretleme ve reklamlarında kullanılır

Canlı veya işlenmiş tarımsal ürünler reklamlarda ancak ürünü oluşturan bileşenleri bu yönetmeliğe uygun olarak üretilmişse, organik olarak işaretlenebilir.

(2) Gıda ve yem ürünlerinde kullanılmayan ve organik üretim ile hiç ilgisi bulunmayan durumlar dışında, Paragraf 1 'e göre, bu yönetmelikteki şartları karşılamayan bir ürün için işaretleme, AB 'nin hiçbir yerinde ve resmi dillerinde, reklamlarda ve evraklarda kullanılamaz .

(3). Tüketici veya kullanıcıda bu yönetmeliğin şartlarını yerine getiriyormuş gibi bir izlenim yaratarak onu yanıltan, bütün işaretlerin, ticari markalar ile birlikte kullanılan işaretler,, işaretleme ve reklam uygulamaları dahil, kullanılmasına izin verilmez.

(4). Paragraf 1 'e göre yönetmelik gereği işaretler veya talimat taşımak zorunda olan ürünlerde kullanılan işaretleme, GDO içeren veya GDO'dan oluşan veya GDO'lu üretilmiş ürünler için kullanılamaz

Paragraf 1 'e göre işaretleme işlenmiş gıdalarda şu durumlarda kullanılabilir;

a.) dolaşımda işaretleme şu koşullarda

ii). İşlenmiş gıdalar **AB Yön.-834 Madde 19**'un koşullarını yerine getiriyor

ii). ağırlığının **en az %95**'i organik tarımsal üründen oluşuyor

b.) Gıdalar **AB Yön.-834-Madde 19** Paragraf **1 ve 2 Bent a, b ve d**'deki şartları karşılıyorsa, yalnız o zaman içindeki katkı maddeleri listesinde yer alırlar

c) şu koşullarda içindeki katkı maddeleri listesinde ve dolaşım işaretleme ile birlikte;

ii). Ana katkısı avlanma veya balıkçılık ürünü

ii). organik katkı dışında başka katkı maddeleri içermiyorsa

iii) Gıda **AB Yön.-834 Madde 19** Paragraf **1 ve 2 Bent a, b ve d**'deki şartları karşılıyorsa

İçindeki Katkı maddeleri listesinde hangi katkı maddelerinin organik olduğu bildirilmelidir.

Eğer Bent b ve c uygulanıyorsa, organik ürün işaretleme içindeki katkı maddelerinin de organik olması durumunda yapılabilir. İçindeki katkı maddeleri listesinde tarımsal kaynaklı katkı maddelerin oranı verilmelidir.

İçindeki katkı maddeleri listesinde olduğu gibi, İşaretleme ve katkı oranı Paragraf **3**' e göre aynı renk ve büyüklükte ve yazı türü ile belirtilmelidir.

(5). Üye ülkeler bu maddenin hükümlerini yerine getirmek için gerekli adım ve önlemleri alırlar.

(6). Komisyon **AB Yön.-834-Madde 37** ve Paragraf **2**'deki tanımlanan yöntemlere göre, işaretleme listesini uyarlar.

AB Yön.-834-Madde 24:

(1) İşaretleme AB Yön-834-Madde 23 Paragraf **1'e göre yapılır;**

a.) İşaretleme **AB Yön-834-Madde 27** Paragraf **10'a** göre ilgili kurum veya son üretim veya hazırlama işini yapmış müteşebbisin kontrolünü yapan kuruluş tarafından verilen kod numarasını içermelidir.

b.). Paketlenmiş ürünlerde **AB Yön.-834-Madde 25** Paragraf **1 ' e** göre AB logosunun da olması gerekir

c.) AB logosunun diğer logo ile aynı resim karesinde olması durumunda, ürünü oluşturan tarımsal çıkış ürünün de üretim yeri aşağıdaki formların birisi ile yazılmalıdır:

“**AB Tarımı**” eğer tarımsal çıkış ürünü AB'de üretilmişse

“**AB Tarımı değil**”, eğer tarımsal çıkış ürünü 3. Ülkelerde üretilmişse

“**AB-/AB Tarımı değil**” eğer tarımsal çıkış ürünün bir kısmı AB Ülkesinde bir kısmı ise 3. Ülkelerde üretilmişse,

Eğer ürünü oluşturan tarımsal çıkış ürünlerin tümü aynı ülkede üretilmişse, “AB Tarımı” veya “ AB

Tarımı değil" yerine o ülkenin işareti konur veya var olan işarete eklenir.

Tarımsal ürün bütün ağırlığı içinde tarımsal çıkış ürünü **% 2'yi** geçmezse, sözü geçen "**AB Tarımı**" veya "**AB-/AB Tarımı değil**" işaretlemesinde bu küçük oran dikkate alınmayabilir.

Sözü geçen "AB Tarımı" veya "**AB-/AB Tarımı değil**" işaretleri çok dikkati çekecek renk, büyüklük ve yazı türünde ve esas ürünün dolaşım işaretinden çok farklı şekilde yazılamaz.

3. Ülkelerden alınan ürünlerde AB logosunun kullanımı **AB Yön. Madde 25** Paragraf 1 'e göre ve Alt paragraf 1'deki veriler isteğe bağlı olarak eklenerek yapılır. Eğer AB logosu **AB Yön. Madde 25** Paragraf 1 'e göre işaretlemede kullanılırsa, Alt paragraf 1'deki veriler de işaretlemede kullanılmalıdır.

(2). Paragraf 1'deki veriler iyi görünen bir yerde ve rahat okunur ve silinmez şekilde yer almalıdırlar.

(3). Paragraf 1 Bent a ve c'ye göre görünüşü, oluşumu ve ebatları için spesifik kriterler, Komisyon tarafından ABYön -834-Madde 37 Paragraf 2' ye göre düzenlenir.

9.2 AB İşlenmiş Yemlerin Etiketlenmesi

AB-889-Madde 60:

1..Bu Yönetmeliğin ikinci paragrafı **AB-889-Madde 61** ve **59'da** belirtilen koşullara uymak kaydıyla, Yönetmelik **AB Yön -834- Madde23(1)**'de bahsedilenlerin uygulanabilmesi için işlenmiş yemlerin sağlaması gereken şartlar:

(a) işlenmiş yem ürünü Yönetmelik **AB Yön- 834-hükümlerine** özellikle **Madde 14(1)(d)(iv)** ve **(v)** ve **Madde 18'e** uygun olmalıdır;

(b) işlenmiş yem bu Yönetmeliğin hükümlerine özellikle **AB- 889-Madde 22** ve **26'ya** uygun olmalıdır;

(c) ürünün kuru madde bazında **en az %95'i** organik olmalıdır.

2. Paragraf 1 (a) ve (b)'de yer alan şartlara bağlı olarak, aşağıdaki ifadeler eğer ürün çeşitli miktarlarda organik metotlarla üretilmiş ya da organik tarıma geçiş dönemindeki ya da konvansiyonel yem materyallerinden meydana geliyor ise izin verilir:

ABYön- 834-ve 889-yönetmeliklerine uygun olarak organik üretimde kullanılabilir."

AB-889-Madde 61:

1. **AB-889-Madde 60'daki** şartları sağlayanlar:

(a) Konsey Direktifi 79/373/EEC (19) Madde 5 veya Konsey Direktifi 96/25/EC (20) Madde 5'de belirtilenden ifadelerden ayrı olarak (1)

(b) Direktif 79/373/EEC veya Direktif 96/25/EC Madde 5(1)(a)'ya göre, hayvan yemi ürünü ismi ve tanımından daha fazla dikkat çekmeyecek renk, format ve karakter fontu ile sunulmalıdır.

(c) Görünür alan üzerinde buna eşlik eden kuru madde ağırlığı:

(i) organik üretim metotlarıyla elde edilen yem materyalinin yüzdesi

(ii) Organik tarıma geçiş sürecine ait yem materyallerinin yüzdesi

(iii) (i) ve (ii)'de belirtilenler haricindeki yem materyallerinin yüzdesi

(iv) tarımsal kaynaklı hayvan yemi toplam yüzdesi

(d) Organik üretim metotlarıyla üretilmiş yem materyallerinin isim listesi bulunacak şekilde

(e) Organik üretime geçiş sürecindeki yem materyallerinin isim listesi bulunacak şekilde

2. **AB Yön-889-Madde 60'ta** verilen ifadeye ayrıca **AB Yön-889-Madde 21 ve 22'ye** göre yemlerde kullanımı gerekli olan referans eşlik edebilir.

AB Kod Numarası ve ürün Kaynağı ile ilgili Şartlar:

AB Yön-889-Madde 56:

1. **AB Yön-834- Madde 24(1) (a)'ya** göre kontrol otoritesi ya da kontrol kuruluşunun kod numarasının belirtilmesine ilişkin:

(a) ISO 3166 dahilinde iki harften oluşan ülke kodlarına ilişkin standarda göre Üye Ülkeyi ya da üçüncü ülkeyi temsil eden kısaltma ile başlar (Ülkelerin isimleri ve alt bölümlerinin isimlerini temsil eden kodlar);

(b) Bu Yönetmelikte AB Yön-834- Madde 23(1)'e göre organik üretim metotlarına bağlantıyı sağlayan bir tanımlamayı içermeli;

(c) yetkili otorite tarafından belirlenen bir referans numarasını içermeli ve

(d) Topluluk logosunun etiketlemede kullanıldığı yerlerde, Topluluk logosunun hemen altında yer almalı

2. Bu yönetmelikte AB Yön-834- Madde 24(1)-(c)'ye göre ürünü oluşturan tarımsal kaynaklı hammaddelerinin nerelerde üretildiği paragraf 1'de bahsedilen kod numarasının hemen altında belirtilmelidir.

AB Logosunun Kullanımı

AB Yön.-834-Madde 25:

(1). Organik Ürünler için AB logosu, ancak bu yönetmeliğin hükümlerini yerine getiren ürünlerin işaretleme, görünüş ve reklamında kullanılabilir

AB logosu geçiş süreci ürünlerinde ve **AB Yön-834-Madde 23 Paragraf 4 Bent b ve c** 'de tanımlanan gıdalar için kullanılamaz.

(2). Bu yönetmeliğin hükümlerini yerine ürünlerde, ulusal veya özel logolar ürünlerin işaretlenmesinde ve reklamlarda kullanılabilir.

(3).). Komisyon **AB Yön-834-Madde 37 ve Paragraf 2'deki** tanımlanan yöntemle göre, AB logosunun görünüşü, Oluşumu, ebatları ve şekillendirilmesi için kriterleri saptar.

AB Yön-834-Madde 26:

Komisyon **AB Yön-834-Madde 37 ve Paragraf 2'deki** tanımlanan yöntemle göre işaretleme ve oluşumu için şu özel kuralları saptar

a.) organik yem maddeleri

b.) Geçiş dönemi bitkisel üretim

c.) çoğaltım materyalleri ve tohum

AB Yön-889-Madde 57:

AB Yön-834- Madde25(3)'e uygun olarak, Topluluk logosu AB-889-Ek XI'inde yer alan modelleri örnek alabilir.

Topluluk logosu AB Yön-889-Ek XI'deki teknik çoğaltma kurallarına uygun olarak kullanılmalıdır.

Geçiş Ürünlerinin Etiketlenmesi

TR Yön.-Madde 29-a-4)

Organik ve geçiş süreci ürünlerinin etiketlenmesinde 29/12/2011 tarihli ve 28157 (3.mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği hükümleri ile Bakanlığın ilgili mevzuatında yer alan hükümlerle birlikte aşağıdaki kurallara uyulur:

a) Bitkisel kaynaklı geçiş süreci ürünlerinin etiketlenmesi: Bitkisel kaynaklı geçiş sürecindeki ürünlerin Organik Tarım Geçiş Süreci Ürünü ibaresini taşıyabilmesi için:

- 1) Organik tarıma geçiş tarihinden itibaren minimum on iki aylık bir geçiş sürecine uyulmuş olmalıdır.
- 2) Etiket üzerinde ürünün, Organik Tarım Geçiş Süreci Ürünüdür cümlesinde, "organik" ibaresi, "geçiş süreci" ibaresiyle aynı renk, punto ve yazım tarzında olmalıdır. Geçiş süreci ürünlerinde organik ürün logosu kullanılmaz.
- 3) Nihai ürün içeriğinde yalnızca bir tane tarımsal kaynaklı ürün bulunmalıdır.
- 4) Yetkilendirilmiş kuruluşun adı, logosu, kod numarası ile müteşebbis veya ürün sertifika numarası bulunmalıdır.

AB Yön-889-Madde 62:

Bitkisel kaynaklı ürünler geçiş sürecinde 'Organik tarım geçiş süreci ürünü' ibaresini taşıyabilmek için:

(a) hasattan önce en az 12 aylık bir geçiş süreci;

(b) ibare ürünün tanımından daha baskın olmayacak renk, boyut ve stilde görünmeli ve tüm tanım aynı boyutta harflerle yazılmış olmalı

(c) ürün içeriğinde yalnızca bir tane tarımsal kaynaklı girdi bulunmalı

(d) İbare kontrol otoritesi ya da kontrol organı koduna Yönetmelik AB Yön- 834- Madde 27(10)'da belirtildiği şekilde -bir bağlantı içermelidir.

4.3. Marka, Logo ve Etiket Kullanım Haklarının Verilmesi

Müteşebbisler belge geçerlilik tarihinin başladığı tarih itibariyle belge kullanım hakkını bu **PR. 70 Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürü** ' ne uygun olarak kullanmak zorundadır. Müteşebbislerin, belge, logo ve etiket kullanımları yürütülen planlı kontrollerde kontrol edilir. Bu kontrollerde marka (TÜRKAK markası da dahil) ve logoların sadece etiketler de değil işletmede daha başka nerelerde kullanıldığı kontrol edilir.

4.4 Sertifika ve Logonun Uygun Kullanımı

LİKYA ORGANİK organik tarım sertifika ve logosunun kullanımı LİKYA ORGANİK ve müteşebbis arasında imzalanan Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Sözleşmesinin ayrılmaz bir parçası olan **FR. 06 Organik kontrol ve sertifikasyon sözleşmesi Genel Şartları**'nda belirtilen kurallara göre yapılır (Sertifika ve Logoların Kullanımı ile ilgili bu prosedürdeki kurallar Sözleşme Genel Şartlarına eklenmiştir).

Kontrolörler her denetimde, sertifika ve logonun kurallara uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını kapsamlara göre soru formları (FR. 50, 51, 52, 53 v3 54) ile kontrol ederler.. Kontrolör gözetim kontrolünde tespit ettiği noktaları önce **FR. 32 Düzeltici Faaliyetler Form**'una işleyerek müteşebbisi bilgilendirir ve düzeltici faaliyetler yapmasını talep eder. Yapılan düzeltici faaliyetlerin yetersiz olduğu veya majör ihlaller durumunda, sertifikayı askıya alma veya iptal işlemi başlatılır. Bu işlemler **PL. 03 Yaptırımlar Politikası** ve **PL. 03 Yaptırım Kategorileri Listesi**'ne ve **PR. 70 Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürü** 'ne göre gerçekleştirilir.

Gerektiğinde sertifika, Sertifiker tarafından askıya alınabilir veya iptal edilebilir. Sertifikanın herhangi bir sebeple askıya alındığı durumlarda sertifika ve logo müteşebbis tarafından kullanılamaz.

4.5 Sertifikanın Askıya Alınacağı Durumlar ve Prosedür

Aşağıdaki işlemler **PL. 03 Yaptırımlar Politikası** ve **PL. 03 Yaptırım Kategorileri Listesi**'ne göre gerçekleştirilir.

1. Yıllık gözetim kontrollerinin öngörülen süreler içerisinde yerine getirilmemesi. mazeretsiz ve sürekli ertelenmesi
2. Gözetim kontrollerinde, müteşebbisin sertifikalandırılan ürünün kontrol altına alınamaz durumda olduğunun Kontrolörler tarafından tespit edilmesi ve Sertifikerlerin de bu yönde karar alması
3. Uygunluklar tespit edildiğinde bu uygunlukların düzeltilmesi için LİKYA ORGANİK tarafından müteşebbise bir ay süre tanınır. Bu süre sonunda yapılan kontrolde uygunluk giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde bu prosedürde belirtilen yaptırımlar uygulanır.
4. Eğer sunulması taahhüt edilen dokümanlar, mutabık kalınan zaman içinde sunulmaz veya içerikleri yeterli olmazsa takip kontrolüne karar verilir. Küçük / Büyük uygunluk durumlarında (örneğin müteşebbisin yanlış uygulamalara devam etmesi veya uygunluk düzeltme işleminin yetersizliği) Şirket Müdürü'ne sertifikanın geri çekilmesi tavsiye edilir.
5. Üretim aşamasında Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına ilişkin Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaların saptanması halinde; müteşebbis organik üretime geçiş sürecinde ise, geçiş süreci LİKYA ORGANİK tarafından geriye alınarak uzatılır, Geçiş sürecini tamamlamışsa geriye döndürülerek geçiş sürecine geçirilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir. Uzatılan geçiş süresi sonunda bu Yönetmelik hükümlerine hala aykırı uygulamaların tekrarladığı tespit edilirse, müteşebbislerin sözleşmesi feshedilerek Bakanlığa bildirilir.

a. Küçük Uygunluk (örnekler)

- Uygun kaydın tutulmasında yükümlülüklerin eksik olması ya da yerine getirilmemiş olması
  - Organik girdilerin sunulamayan ya da zamanı geçmiş sertifikaları
- b. Tekrarlayan Küçük Uygunsuzluk (= daha büyük uygunsuzluk)**
- c. . Büyük Uygunsuzluk (örnekler)**
- Sertifikalandırılmış ürünlerin “Organik bütünlüğünü” riske atacak durumlar
  - Sertifikalı ve sertifikalı olmayan ürünler arasındaki karışma riski
  - Organik olarak kullanılan alanlara aynı ürünün konvansiyonel ekimi (sadece yıllık ürünler)
- d. Yasak girdilerin istenmeyerek ya da farkında olmayarak kullanımı**
- Ürün / hammadde akışının eksik olması veya şeffaf olmaması, dokümanlara, ulaşılamaması
  - Alanlara, üretim ve depolamaya erişimin engellenmesi
  - Örnekleme reddedilmesi
- e. Büyük İhlal (örnekler)**
- Tekrar eden büyük uygunsuzluklar (bkz c)
  - Yasal olmayan girdilerin kasıtlı kullanımı
  - Kasıtlı yanlış etiketleme
  - Organik bütünlükle ilgili kasıtlı sahtekarlık
6. Kuruluşun, bünyesinde geniş çapta değişikliklerin planlanması veya yapılması (yeniden yapılanma, üst yönetim değişikliği, organizasyon değişiklikleri, şirket evlilikleri, üretim kapsamında önemli değişiklikler vb.) ve bu değişikliklerin LİKYA ORGANİK ‘e bildirilmemesi
7. Müteşebbisin talebi üzerine
8. Belgelendirilmiş ürünlerin üretiminin grev, lokavt, doğal afetler ve sipariş alamama vb. gibi mücbir sebeplerden dolayı geçici olarak durması,
9. Müteşebbisin sertifika ve logo kullanım kurallarına uymaması
10. Müteşebbisin mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi
11. Sözleşme gerekliliklerinin yerine getirilmemesi veya LİKYA ORGANİK çıkarlarına aykırı davranılması,
12. Müteşebbisin, hakkında yapılan şikayetler için gerekli faaliyetleri başlatmaması veya şikayeti gidermek için gerekli etkin faaliyetleri yürütememesi

13. Sertifikanın askıya alınma nedeninin giderildiği kanıtlandığında, Sertifikar kararı ile sertifika askıdan kaldırılır.

Müteşebbise, sertifikanın askıya alınma kararı Şirket Müdürü tarafından yazılı olarak tebliğ edilir. Kararın tebliğ tarihinden itibaren müteşebbis, sertifika/logo kullanımını durdurmak ve sertifika ile eklerini 15 gün içinde LİKYA ORGANİK 'e iade etmek zorundadır, iade etmediği takdirde öncelikle yazılı olarak uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise LİKYA ORGANİK yasal yollara başvurur.

Belgenin askıya alınmasını gerektirecek yukarıda belirtilen durumlar ortaya çıktığında, durumun LİKYA ORGANİK tarafından değerlendirilmesi ve karara bağlanmasını sağlamak amacıyla işlem başlatılır. Bu aşamada eğer varsa askıya alma gerekçelerinin kanıtlarını gösteren dokümanlar kayıt altına alınır..

Askıya alma gerekçeleri LİKYA ORGANİK tarafından değerlendirilir ve gerçekleştirilen değerlendirmeler sonucunda askıya alma kararı verilirse aşağıda verilenler **Form 34 Kontrol ve Sertifikasyon Kontrol Sonucu Onay Formu'** na kaydedilir:

- Askıya alma gerekçeleri,
- Askıya alma süresi (Bkz. Not 2),
- Askıya almanın nasıl kaldırılabilceği,
- Askıya almanın kaldırılabilmesi için ilave kanıtların gerekli olup olmadığı
- Askıya almanın kaldırılabilmesi için kontrolün gerekli olup olmadığı.

Not 1 - Kısmi askıya almanın gerçekleştirilebilmesi için ürün sahalarının birbirinden kesin ve anlaşılır bir şekilde ayrılmış olması gereklidir. Aksi takdirde bütün askıya alma işlemi gerçekleştirilir

Not 2 - Sertifikanın askıda kalma süresi en fazla 6 aydır. Ancak bu süre, özel durumlar için Sertifikar kararı ile en fazla 6 ay daha uzatılabilir.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda askıya alma kararı verilir ise, müteşebbise tebliğ etmek üzere, sertifikar tarafından yapılan değerlendirme sonuçlarını ve aşağıdaki bilgileri içeren serbest formatlı bir "**askıya alma yazısı**" oluşturulur:

- Müteşebbis unvanı, belge numarası veya numaraları, sözleşme numarası, belge türü ve askıya alma tarih bilgileri,
- Askıya alma gerekçeleri,
- Askıya alma kapsamı (kısmi veya bütün),
- Askıya alma süreleri ile ilgili bilgiler,
- Askıya alma sebebi ile meydana gelebilecek sonuçlar (askıya alma süresince belgeye ait haklardan faydalanılamayacağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren belge kullanımının durdurulması gerektiği vb...)
- Askıya almanın nasıl kaldırılabilceği,

- g. Askıya almanın kaldırılabilmesi için ilave kanıtların gerekli olup olmadığı,
- h. Askıya almanın kaldırılabilmesi için kontrolün gerekli olup olmadığı,
- i. Gerekirse askıya almanın gerekçelerini gösteren kanıtlarla birlikte kaydedilir.

Varsa askıya almanın kanıtlarını gösteren dokümanlar yazının ekinde muhafaza edilmelidir. Askıya alma yazısı müteşebbise iadeli-taahhütlü posta veya kargo ile gönderilerek tebliğ edilir.

Müteşebbis, belgenin askıya alınma kararının tebliğinden itibaren marka ve belge kullanımını durdurmakla yükümlüdür. Askıya alma süresince müteşebbis belgeye ait haklardan faydalanamaz.

Müteşebbisin **LS. 01 Üretici Ana Bilgi Excel Listesi**'inde bulunan kaydında, geçerlilik durumu **"askıda"** olarak değiştirilir ve askıya alma internet üzerinden yayınlanır.

Belgesi askıya alınan müteşebbisler, askı koşullarına uyup uymadıkları, askının kaldırılması için gerekli faaliyetleri başlatılıp başlatmadığı konusunda yakın takibe alınır. Bu kapsamda, önemli şüphelerin olduğu durumlarda belgeleri askıya alınan müteşebbisleri takip için habersiz gözetim kontrolü kararı verilebilir. Habersiz gözetim kontrolü sonuçları **sertifiker** tarafından değerlendirilir ve gerekli olduğunda belirlenmiş olan askı süresinin bitimi beklenmeden doğrudan belgenin iptali veya kapsamının daraltılması gerçekleştirilir.

Sertifikanın askıya alındığı veya iptal edildiği diğer KSK'lar ve ilgili paydaşlara bildirilir.

4.6. Sertifikanın Askı Durumunun Kaldırılması

Askı durumunun ortadan kalkabilmesi için, müteşebbisin askıya alma süresi içerisinde askı gerekçelerinin *ortadan* kalktığını bildiren bir yazı ve sertifiker tarafından gerekli görülmüş ise ilave kanıtları da ekleyerek başvurusu gerekir.'

Kontrolün gerekli olduğu durumlarda, ilgili askıya alma gerekçelerinin ortadan kalktığının doğrulanması amacı ile müteşebbiste bir kontrol yapılır. Askıdan alma için yapılacak kontrolün türü, içeriği ve kontrol süresi askıya almanın nedenine bağlı olarak değişiklik gösterir.

Müteşebbisin ilgili yazı ve ekleri ile yaptığı başvuru ya da kontrol sonucunda uygunluğunu tespit etmek için değerlendirme, gözden geçirme ve belgelendirme karar süreçleri yeniden başlatılır. Müteşebbisin askı durumunun kaldırılması ile ilgili belgeler **FR. 42 Belgelendirme Öncesi Değerlendirme Formu** ile kontrolör tarafından değerlendirilir ve bir belgelendirme önerisi yapılır. Sertifiker gözden geçirmeyi yapar. Müteşebbisin düzeltici faaliyetlerinin yeterliliği doğrulandıktan sonra **sertifiker** askıya almanın kaldırılması kararını verir.

Değerlendirme sonucu askının kaldırılması kararı verilir ise müteşebbise bildirmek üzere serbest formatlı bir **"askının kaldırılması yazısı"** oluşturulur ve müteşebbise gönderilerek tebliğ edilir. Askı durumunun devamı yönünde karar verilir ise ve askı durumunun kaldırılması için tanınan süre henüz bitmemişse durum müteşebbise bir yazı ile bildirilir veya alınan karar doğrultusunda belge iptali veya kapsamının daraltılması yoluna gidilir.

Askı durumunun kaldırılmasına karar verilirse müteşebbisin **LS. 01 Üretici Ana Bilgi Excel Listesi**'inde bulunan kaydında, geçerlilik durumu **"geçerli"** olarak değiştirilir ve bu durum internet üzerinden yayınlanır. veya alınan karar doğrultusunda belge iptali veya kapsamının daraltılması yoluna gidilir.

Askı durumunun kaldırılmasına karar verilirse müteşebbisin dosyasında bulunan kaydında, geçerlilik durumu "**geçerli**" olarak değiştirilir ve bu durum internet üzerinden yayınlanır.

Sertifiker belgelendirme dokümantasyonunda gerekli değişikliği yaptıktan sonra sertifikayı yayımlar. Askı durumunun kaldırıldığını diğer KSK'lar ve ilgili paydaşlara bildirilir.

Belgelendirmenin eski durumuna getirilmesinin bir şartı olarak belgelendirme kapsamının daraltılması kararı verilmişse kuruluş, daraltılmış belge kapsamının müteşebbise açık bir şekilde bildirimini ve belgelendirme dokümantasyonu ve kamunun bilgilendirilmesinde açık bir şekilde belirtilmesini sağlamak için resmi belgelendirme dokümanlarında, kamunun bilgilendirilmesinde, logoların kullanım yetkileri vb.'de gerekli tüm değişiklikleri yapar.

4.7. Sertifikanın İptal Edilmesi veya Kapsamının Daraltılması

Müteşebbisin askı süresi içerisinde sorunların çözümlenmesinde göstereceği başarısızlık, belgenin iptali veya kapsamının daraltılması ile sonuçlanır. Bununla birlikte, müteşebbisin belgelendirme kapsamının bir kısmı için belgelendirme şartlarını karşılamada devamlı veya ciddi başarısızlık gösterdiği durumlarda, belgelendirme kapsamı, şartları karşılamayan kısmı dışarıda tutulacak bir şekilde daraltılabilir. Bu tip bir daraltma, aşağıda verilen iptal süreci ile aynı aşamalarda yürütülür

Bu işlemler **PL. 03 Yaptırımlar Politikası** ve **PL. 03 Ek 1 Yaptırım Kategorileri Listesi**'ne göre gerçekleştirilir.

Sözleşmenin feshedilmesi ve sertifikanın geri çekilmesi Sertifiker yetkisindedir Aşağıda belirtilen durumlarda belge iptali gerçekleştirilir:

- Müteşebbisin kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmesi
- Askı halinin kaldırılması için gerçekleştirilen faaliyetlerde (uygunsuzlukların giderilip giderilmediğinin kontrolü, doküman inceleme vb) müteşebbisin uygunsuzluklarını öngörülen sürelerde kapatmaması,
- Herhangi bir sebepten dolayı müteşebbisin, LİKYA ORGANİK tarafından bildirilen gözetim kontrolü tarihini süre belirtilmeksizin erteleme talebinde bulunması veya gözetim kontrolünün iptali talebinde bulunması
- Askıya alma süresi bittiğinde, askıya almanın ortadan kaldırılması için yapılması gereken kontrole müsaade edilmemişse,
- Belge geçerlilik süresi içinde, gerçekleştirilen kontrollerde organik tarım sisteminin uygunluğunun tamamen yitirildiği tespit edilirse
- Belgenin kötüye kullanımı kanıtlanırsa, örneğin; belge, belgelendirilmemiş ürünlerle ilişkilendirilirse, belge ve ekleri üzerinde tahrifat yapılırsa,
- Müteşebbisin kontroller sırasında kasıtlı olarak eksik ve yanıltıcı bilgi vermesi
- Müteşebbisin sertifikayı, kapsamında belirtilen ürünlerden farklı alanlarda kullanması

- i. Sertifikanın yanlış ve haksız kullanımı
- j. Müteşebbisin yazılı talebi
- k. Kapanma veya iflas ya da belgeli ürünü ciddi şekilde etkileyen faaliyet değişikliği olursa,
- l. Belgeli ürünlerin üretimi tamamen durdurulursa
- m. Müteşebbise ait tüzel kişiliğin değişmesi
- n. Belgede belirtilen adreslerde bulunulmazsa
- o. Organik tarım faaliyetleri sonlandırılıp, konvansiyonel üretim şeklinde geçiş yapıldığı tespit edilirse
- p. LİKYA ORGANİK tarafından tahakkuk ettirilen ücretlerin fatura edilmesini takip eden 30 gün içerisinde ödenmemesi

Belgenin iptal edilmesini gerektirecek yukarıda belirtilen durumlar ortaya çıktığında, durumun **Sertifiker** tarafından değerlendirilmesi ve karara bağlanmasını sağlamak amacıyla işlem başlatılır. Bu aşamada eğer varsa belgenin iptal edilme gerekçelerinin kanıtlarını gösteren dokümanlar incelenir ve kayıt altına alınır.

İptal etme gerekçeleri **Sertifiker** tarafından değerlendirilir

Sertifiker tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda belgenin iptal edilmesi kararı verilir ise, müteşebbise tebliğ etmek üzere, yapılan değerlendirme sonuçlarını ve aşağıdaki bilgileri içeren serbest formatlı bir "**iptal yazısı**" oluşturulur:

- a. Belgenin iptal edildiği
- b. Müteşebbis unvanı, belge numarası veya numaraları, sözleşme numarası, belge türü ile ilgili bilgiler,
- c. İptal edilme sebepleri,
- d. Marka ve belge kullanımını durdurulması gerektiği,
- e. Belge kapsamındaki her türlü haktan vazgeçilmesi gerektiği,
- f. Belgenin iade edilmesi gerektiği,
- g. Varsa ödenmemiş ücretlerin ödenmesi gerektiği.

İptal yazısı müteşebbise iadeli-taahhütlü posta veya kargo ile gönderilerek tebliğ edilir.

Sertifikanın iptal edildiği diğer KSK'lar ve ilgili paydaşlara bildirilir.

Müteşebbis, belgenin iptalinden sonra belgeyi kullanmayı ve belgeye atıfta bulunan her türlü doküman ve tanıtım malzemesinin kullanımını durdurmakla, belgenin orijinalini göndermekle ve mali yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludur. Müteşebbis yukarıda belirtilen bu

	SERTİFİKA VE LOGOLARIN KULLANIM PROSEDÜRÜ	İlk yayın Tarihi : 10.06.2013 Rev. Tarihi: 01.08.2018 (Rev.07)
--	--	---

yükümlülüklerin tamamını en geç kararın **tebliğ tarihinden itibaren 1 ay** içerisinde tamamlamalıdır, aksi takdirde:

- Bakanlık'a ve diğer kontrol ve sertifikasyon kuruluşlarına, müteşebbisin belgeyi anlaşma koşullarını ihlal ederek kullandığı duyurulur
- Çeşitli yayın organları aracılığıyla, müteşebbisin belgeyi anlaşma koşullarını ihlal ederek kullandığı duyurulur
- Maddi ve manevi zararların giderilmesi için yasal yollara başvurulur

Müteşebbisin **dosyasında** bulunan sertifika kaydında, açıklama sütununa geçerlilik durumu "**iptal**" olarak değiştirilir ve iptal etme internet üzerinden yayınlanarak tüm kamuoyuna ilan edilir.

Belgeleri için iptal kararı verilen müteşebbisin bilgileri Bakanlığa ve diğer kontrol ve sertifikasyon kuruluşlarına bildirilir.

Müteşebbis, sertifikanın geri alınması ve sözleşmenin feshi kararının tebliğinden itibaren sertifika ve logonun kullanımını derhal durdurmak ve sertifikayı 15 gün içerisinde LİKYA ORGANİK e iade etmek zorundadır.

Sözleşmesi fesih edilen müteşebbisin yeniden müracaatında; işlemler ilk müracaatta olduğu gibi uygulanır. Fesih tarihinden itibaren 30 gün dolmadan, yeni müracaat işleme konulmaz. Belgenin iptal edilmesi durumunda, tekrar aktif hale getirilebilmesi mümkün değildir, aktif hale getirme ancak belgelendirme kontrolü yapılarak gerçekleştirilir. Belgesi iptal edilen müteşebbisin yeni başvuruları en az 1 yıl sonra işleme alınabilir.

Bunun dışında, yeniden belgelendirme kontrolü için eğer müteşebbis cevap vermez ya da belge devamını talep etmez ise belge, geçerlilik süresi sonunda geçerliliğini kaybeder. Böyle bir durumda **Sertifiker** kararına gerek yoktur. Bu durumda müteşebbisin dosyasında bulunan kaydında, belgenin geçerlilik durumu "**yenilenmedi**" olarak değiştirilir ve bu durum internet üzerinden yayınlanır.

Tespit edilen sistemden çıkartmayı gerektirecek uygunsuzluklar ile uygunsuzlukların giderilmesi uygun görülen düzeltici faaliyetleri de içeren karar yazısı, müteşebbisin itirazı var ise 21 gün içerisinde Bakanlığa bildirilir. LİKYA ORGANİK tarafından uygun görünen yaptırımlara itiraz ve şikayet halinde, Bakanlık konu ile ilgili inceleme ve yeni belgeler isteme yetkisine sahiptir. Bakanlık itiraz ve şikayet ile ilgili bilgi ve belgeleri inceler nihai kararı verir ve sonucu taraflara iletir.

4.8 Sertifika ve Logonun Yanıltıcı Kullanımı ve prosedür

LİKYA ORGANİK ile sözleşme yapılarak sertifika kullanma hakkı kazanan müteşebbislerin; tanıtım dokümanlarında / malzemelerinde;

- Sertifikanın tüketiciyi yanıltıcı şekilde kullanılması
- Müteşebbisin sertifikayı, kapsamında olmayan farklı adres / ürün için kullanması

durumları tespit edildiğinde müteşebbis yazılı olarak uyarılır ve herhangi bir ihtilaf durumunda sertifikalı müteşebbis, sertifikayı referans gösteren tüm tanıtıcı yayınlarını LİKYA ORGANİK'e sunmak zorundadır.

LİKYA ORGANİK, gerektiğinde yasal uzmanların işbirliği ile veya görüşlerini alarak bu referanslarda sertifikanın yanıltıcı şekilde kullanılıp kullanılmadığını değerlendirir. Kullanılmışsa müteşebbisten söz konusu yayındaki uygunsuzluğu düzelterek yenisini sunmasını ister.

Müteşebbis gerekli değişiklikleri yapmayı reddederse, sorunla ilgili olarak sertifikanın askıya alınması, sözleşmenin feshedilmesi ve sertifikanın geri alınması, yasal girişim vb. işlemler **PL. 03 Yaptırımlar Politikası** ve **PL. 03 Ek 1 Yaptırım Kategorileri Listesi**'ne göre gerçekleştirilir.

4.9 Sertifikanın Haksız Kullanımı ve Prosedür

LİKYA ORGANİK ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi akdetmeksizin sertifikanın kazandırdığı menfaatleri kullanarak LİKYA ORGANİK'i maddi zarara sokması sebebiyle dava tarihindeki müteşebbisin büyüklüğü göz önüne alınarak, Sertifikasyon Günlük Kontrol Ücreti taban miktarından az olmamak üzere yıllık sertifika kullanım ücreti toplamı kadar maddi tazminat davası açılır.

LİKYA ORGANİK ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi yaparak sertifika kullanma hakkı kazanan müteşebbislerin, sertifikasını haksız kullandığı tespit edildiğinde; müteşebbisin çalışan sayısı göz önüne alınarak dava tarihindeki Yıllık Sertifika Kullanım Ücreti taban miktarından az olmamak üzere tavan miktarının on katına kadar manevi tazminat davası açılır.

Sertifika ve eklerini sertifika askıda iken kullanan ve üzerinde tahrifat yapan müteşebbislerin sözleşmeleri fesh edilir.

Bu işlemler **PL. 03 Yaptırımlar Politikası** ve **PL. 03 Ek 1 Yaptırım Kategorileri Listesi**'ne göre gerçekleştirilir.

5 Sertifika , Logo ve Etiket Kullanımının Gözetim Kontrolü

5.1 Sertifika , Logo ve Etiket Kullanımının değerlendirilmesi

LİKYA ORGANİK belgelendirme işaretinin belgelendirilmiş bir ürün üzerinde devamlı kullanımına izin verdiğinde, kullanım şartlarının yerine getirildiğini ispatının geçerliliğinin devam etmekte olduğunu güvenceye almak için, faaliyetlerin periyodik gözetimini yapar. Kontrolör gözetim kontrolünde tespit ettiği noktaları önce **FR. 32 Müteşebbis Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler Form**'una işleyerek müteşebbisi bilgilendirir Müteşebbis ile birlikte bu formu imzalar. Eğer müteşebbis imzalamayı ret ederse bunu forma kayıt eder ve formu yalnız imzalar.

Eğer uygunsuzluk tespit edilmişse ve bu uygunsuzluklar giderilebilecek uygunsuzluklarsa, LİKYA ORGANİK müteşebbisi bilgilendirir ve uygunsuzlukların giderilmesini talep eder. Uygunsuzlukların giderildiğini dair müteşebbisin göndermiş olduğu kanıtlar yeterli olduğundan şüphe edilirse takip gözetimi yapılır.

Değerlendirme sonucunda uygunsuz bir durum tespit edilmemişse Form 40 müteşebbis dosyasına konur. Başka bir işlem yapılmaz.

5.2 Sertifika , Logo ve Etiket Kullanımının değerlendirilmesinin gözden geçirilmesi ve karar verilmesi

Sertifiker kontrolörün doldurmuş olduğu soru formlarını (FR. 50, 51, 52, 53 ve 54) ve eğer uygunsuzluk yazılmışsa ekleri, kanıtları ile birlikte gözden geçirir. Uygunsuzluklar giderilmişse herhangi bir işlem yapmaz.

Küçük uygunsuzluklarda sertifikayı askıya alma ve büyük uygunsuzluklarda (yasal olmayan girdilerin kasıtlı kullanımı, kasıtlı yanlış etiketleme, Organik bütünlükle ilgili kasıtlı sahtekarlık vbg.) sertifikanın iptaline karar verir

Sertifikanın askıya alma durumunda, LİKYA ORGANİK sertifikanın askıya alındığını müteşebbise bildirir ve düzeltici faaliyetler yapmasını talep eder. Eğer sertifikanın iptali söz konusuysa, bunu nedenleri ile birlikte müteşebbise bildirir, sertifikayı ve logoyu geri ister .Her iki durumda da bu bildirimler yazılı olarak iadeli taahhütlü olarak veya kargo ile müteşebbise gönderilir.

Eğer tespit edilen uygunsuzluklar müteşebbisin geçiş dönemine değil de sistemden çıkartılmasını gerektiriyorsa, uygunsuzluklar ile uygunsuzlukların giderilmesi uygun görülen düzeltici faaliyetleri de içeren karar yazısı, müteşebbisin itirazı var ise 21 gün içerisinde Bakanlığa bildirilir. LİKYA ORGANİK tarafından uygun görünen yaptırımlara itiraz ve şikayet halinde, Bakanlık konu ile ilgili inceleme ve yeni belgeler isteme yetkisine sahiptir. Bakanlık itiraz ve şikayet ile ilgili bilgi ve belgeleri inceler nihai kararı verir ve sonucu taraflara iletir

Hazırlayan	Onaylayan
Kalite Kontrol Sorumlusu Adnan Özkan	Şirket Müdürü Keziban Özkan